

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Tomášem Blažkem ve věci

žalobce: V. S.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 9. 2017, č. j. OAM-498/ZA-ZA11-
ZA10-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Žalobce se domáhá přezkoumání shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým mu nebyla udělena mezinárodní ochrana v České republice podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II. Shrnutí argumentace obsažené v žalobě

- 2. Žalobce nejprve obecně namítl, že žalovaný svým rozhodnutím porušil § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2-4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), a § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu.

3. V doplnění žaloby pak blíže rozvedl, že pochází z válečné oblasti východní Ukrajiny, konkrétně z města Avdijivka v Doněcké oblasti. Žít v místě jeho posledního bydliště nelze, neteče tam voda, nejde elektřina, střílí se tam, člověk se ráno nemusí probudit živý. Avdijivka se nachází 13 km od Doněcka a separatisté o toto místo stále bojují. Žalobce je z neustálé střelby velmi unaven. Měl také problémy s vojenskou správou, která mu poslala předvolání, žalobce ale nechtěl bojovat, a tak k armádě nenastoupil.
4. Žalobce má za to, že splňuje podmínky minimálně pro udělení doplňkové ochrany. Odkázal na definici vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu a konstatoval, že na části území Ukrajiny, v oblasti Luhanska a Doněcka, probíhá vnitřní ozbrojený konflikt. Poukázal také na zprávu o zemi původu (Ukrajine) vydanou britským ministerstvem vnitra a na články ze zpravodajských serverů www.bbc.com a www.aktualne.cz, které tento konflikt popisují a z nichž dle žalobce vyplývá, že konflikt bezprostředně ohrožuje civilní obyvatelstvo.
5. Žalobce dále polemizoval se závěry žalovaného ohledně možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny. Ačkoliv žalovaný přiznává, že lidé z východní Ukrajiny mohou pociťovat napětí a setkat se s určitými problémy, přesto se domnívá, že vláda dbá na dodržování lidských práv vnitřně přesídlených osob. Žalobce s takovým hodnocením nesouhlasí, namítl, že lidem z Doněcké oblasti nikdo nijak nepomáhá, ostatní lidé se k nim chovají hrozně a obviňují je, že mohou za válku, že ji vyvolali. Lidé, kteří potřebují pomoc, žijí v opuštěných budovách, v chatách, ve vesnicích, ve kterých nic není atd. Vláda je rozmístí tak, „aby je nebylo vidět“.
6. Na podporu svých tvrzení žalobce poukázal na zprávy o zemi původu, které se zabývají postavením vnitřně přesídlených ukrajinských občanů. Konkrétně na zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv na Ukrajině za rok 2016 (dále jen „zpráva MZV USA“), na zprávu OFPRA (*Office français de protection des réfugiés et apatrides*) z května 2017 nazvanou *Fact Finding Mission Report – Ukraine* (dále jen „zpráva OFPRA“) a na článek *Lives across the frontline: internal displacement in a divided Ukraine* (dostupný na internetových stránkách www.internal-displacement.org). Z těchto zpráv dle žalobce plyne, že vnitřně přesídlené osoby se potýkají s diskriminací při hledání bydlení a zaměstnání, s byrokratickými překážkami při registraci a s negativními postoji obyvatel západní Ukrajiny. Ačkoliv právní systém na Ukrajině přiznává vnitřně přesídleným osobám sociální nároky, zavedení těchto opatření bylo zdlouhavé, neúčinné a některým osobám nebyly tyto nároky přiznány vůbec. Podmínky v centrech byly nevyhovující. Závěr žalovaného je tak v rozporu s informacemi o zemi původu a s výpovědí žalobce.
7. Žalobce odkázal také na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2017, č. j. 33 Az 3/2016 – 34. Namítl, že Krajský soud v Brně v obdobné věci zrušil rozhodnutí žalovaného a poukázal na tendenční upřednostnění těch poznatků o možnosti vnitřní ochrany na Ukrajině, které vyznívají pro neudělení doplňkové ochrany.
8. Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného a repliky žalobce

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě předně uvedl, že žalobce v ní uplatnil tvrzení, která neuplatnil ve správním řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí. Žalovaný

takový postup považuje za účelový, jeho cílem má být posunout obsah výpovědi žalobce novým směrem a dosáhnout pro něj příznivého výsledku. Tak je tomu především u nově uváděných obav z vážné újmy při přesídlení, které žalobce v průběhu správního řízení vůbec nezmiňoval. Žalobce byl seznámen se všemi podklady rozhodnutí, mezi nimiž byly i zprávy pojednávající o možnostech přesídlení v rámci Ukrajiny, které nyní cituje v žalobě. Proti obsahu těchto zpráv však žádné námitky neuplatnil.

10. Žalobce z těchto zpráv vybírá pouze ty pasáže, které – vytržené z kontextu – ukazují situaci na Ukrajině v horším světle. Námitky uplatněné v žalobě jsou navíc vedeny v rovině obecného výkladu o ekonomické situaci a o možnostech přesídlení na Ukrajině, bez jakýchkoli konkrétních návazností na azylový příběh žalobce. Tyto podmínky přitom nestíhají jen určitou skupinu obyvatel, či vybrané jednotlivce, ale dopadají na veškeré obyvatelstvo Ukrajiny.
11. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí podrobně věnoval možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny a vysvětlil, proč neexistuje žádná objektivní překážka, která by žalobci bránila ve využití této možnosti.
12. Žalobce reagoval na vyjádření žalovaného replikou, v níž namítl, že absenci pomoci přesídleným občanům ze strany ukrajinských orgánů zmiňoval již při pohovoru ve správním řízení, nikoliv až v žalobě.

IV. Posouzení věci krajským soudem

13. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. Žalobu shledal nedůvodnou.
14. Z předloženého správního spisu krajský soud zjistil, že žalobce podal dne 21. 6. 2017 žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. K této žádosti sdělil, že je ukrajinské státní příslušnosti i národnosti, nemá žádné politické přesvědčení, o politiku se nezajímá. Na území ČR přicestoval vlakem dne 20. 6. 2017 spolu se svou manželkou a synem (kteří rovněž požádali o udělení mezinárodní ochrany). Jako důvod své žádosti uvedl, že v místě jeho posledního bydliště na Ukrajině (v městě Avdijivka, v Doněcké oblasti) panuje humanitární katastrofa. Voda tam nepřetržitě neteče už dva měsíce, nejde elektřina, střílí se, chleba je velmi málo, není tam žádná práce. Ve stejném duchu se vyjádřil i při pohovoru konaném dne 26. 6. 2017. Navíc dodal, že měl potíže s vojenskou správou, která jej chtěla odvést do armády. Žalobce ale nechce bojovat, neboť je hinduista a hinduisté jsou pacifisté. Nemohl by nikoho zabít. Na otázku, proč by nemohl žít na jiném místě Ukrajiny než v Doněcké oblasti, žalobce uvedl, že ostatní lidé se k lidem z této oblasti chovají hrozně a obviňují je, že vyvolali válku. Lidem z Doněcké oblasti nikdo nijak nepomáhá. Vláda sice oficiálně slibuje pomoc a dostává za tím účelem „*velké peníze i z Evropy*“, ale uprchlíci je nijak nepociťují, „*zřejmě se to někde rozkrade*“.
15. Žalovaný rozhodl, že žalobci se mezinárodní ochrana neuděluje. Konstatoval, že žalobce odůvodnil svou žádost o udělení mezinárodní ochrany především špatnou bezpečnostní situací a špatnými podmínkami k životu v místě jeho bydliště. Existence ozbrojeného konfliktu v zemi původu žadatele ale dle žalovaného nemůže být sama o sobě důvodem pro udělení azylu. Za důvod pro udělení azylu žalovaný nepovažoval ani žalobcovy obavy z odvodu do ukrajinské armády a jeho náboženské přesvědčení. Žalovaný dále

neshledal, že by žalobce splňoval podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Připustil, že na východní Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt a že žalobce před svým odjezdem z vlasti žil v oblasti, která je bezprostředně zasažena ozbrojenými srážkami separatistů a vládních vojsk. Podle žalovaného ale neexistuje žádná objektivní překážka, která by žalobci bránila v přesídlení do jiné části Ukrajiny.

16. Mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li správní orgán, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí žadateli přednostně azyl. Pokud dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, posoudí, zda žadatel nesplňuje alespoň důvody k udělení doplňkové ochrany.
17. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
18. Krajský soud souhlasí s žalovaným, že v žalobě zmiňované důvody nemohou vést k závěru o tom, že by žalobci měl být udělen azyl. Žalobce neuvedl nic, co by svědčilo o tom, že by mu na Ukrajině hrozilo pronásledování z některého z azylově relevantních důvodů vyjmenovaných v § 12 zákona o azylu. Špatná bezpečnostní situace a špatné podmínky k životu v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu nepředstavují samy o sobě důvod k udělení azylu.
19. Totéž platí o vágním poukazu žalobce na jeho „problémy s vojenskou správou“. Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že požadavek státu na výkon vojenské povinnosti nelze sám o sobě považovat za pronásledování. Jedná se o legitimní požadavek státu na jeho občany směřující k obraně státu v případě ohrožení a občané jsou zásadně povinni mu vyhovět. Samotné odmítání vojenské služby tedy nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu, a to ani tehdy, pokud by výkon vojenské služby byl spojen s rizikem účasti při bojových akcích ve válečném konfliktu. Založit takové obavy může pouze ve specifických případech, například pokud je odmítnutí vojenské služby odůvodněno reálně projeveným politickým nebo náboženským přesvědčením (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 49, a ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 – 44).
20. Žalobce sice ve správním řízení zmiňoval, že odmítal nastoupit do armády z náboženských důvodů (v žalobě již tuto skutečnost neuvádí), podstatné ale v daném případě je, že žalobci již v současnosti odvod do armády ani nehrozí. Žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí příhodně uvedl, že na Ukrajině je v praxi běžné vyhýbání se převzetí povolávacího rozkazu, což není považováno za trestný čin. Případný trestní postih by žadateli hrozil až v případě převzetí povolávacího rozkazu a následného nenastoupení do armády. Po uzavření tzv. minských dohod již však Ukrajina nevyhlásila žádnou další mobilizaci a podle ukrajinských představitelů se o ní nadále ani neuvažuje. Ukrajina naopak postupně demobilizovala vojáky povoláné v rámci částečné mobilizace v letech 2014 a 2015, v konfliktních zónách tak již dnes působí pouze profesionální vojáci, anebo dobrovolníci. Obavy žalobce z odvodu do armády jsou tak bezpředmětné.

21. Žalovaný dále řádně zdůvodnil, proč žalobci neudělil tzv. humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu (viz str. 9-10 napadeného rozhodnutí). Krajský soud na toto odůvodnění v plném rozsahu odkazuje.
22. Žalobcem uplatněné žalobní námitky se nicméně týkají především subsidiární formy mezinárodní ochrany – doplňkové ochrany. Krajský soud se tedy bude zabývat především otázkou, zda obstojí závěr žalovaného, podle nějž není důvod udělit žalobci ani doplňkovou ochranu.
23. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky ČR.
24. Žalobce namítl, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Poukázal na skutečnost, že v Doněcké oblasti, z níž pochází, probíhá ozbrojený konflikt. Zároveň polemizoval se závěry žalovaného o možnosti vnitřního přesídlení v rámci Ukrajiny.
25. Ustanovení § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu vychází z čl. 15 písm. c) tzv. kvalifikační směrnice [původně směrnice Rady č. 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany; nyní směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. prosince 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (přepracované znění)].
26. Podmínky, které musí být splněny k tomu, aby žadateli o mezinárodní ochranu mohla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, podrobně popsal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 – 68. Test aplikovatelný dle Nejvyššího správního soudu na dané ustanovení má tři kroky, které lze přeformulovat do následujících otázek: (1) nachází se žadatelova země původu v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu?; (2) je žadatel o mezinárodní ochranu civilistou?; (3) hrozí žadateli o mezinárodní ochranu vážné a individuální ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí? Aby bylo možné učinit závěr o existenci hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, musí být odpověď na všechny tři otázky kladná.
27. V nyní posuzované věci není sporu o tom, že na ukrajinském území probíhá vnitřní ozbrojený konflikt a že žalobce je civilistou. Žalovaný tyto skutečnosti nijak

nezpochybňuje, krajský soud proto nepovažuje za nutné zabývat se zprávou britského ministerstva vnitra a články ze zpravodajských serverů www.bbc.com a www.aktualne.cz popisujícími tento konflikt, na které žalobce v žalobě odkázal. Krajský soud se bude blíže zabývat pouze třetí z výše uvedených otázek.

28. Z rozsudku Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) ze dne 17. 2. 2009 ve věci C-465/07, *M. a N. Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie*, vyplývá, že existují dvě alternativní možnosti, kdy je dána hrozba „vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného (nerozlišujícího) násilí“. Tyto dvě možnosti se odvíjí od intenzity ozbrojeného konfliktu. Existence takového ohrožení je dána za prvé „pokud míra svévolného násilí, kterou se vyznačuje probíhající ozbrojený konflikt, ... dosáhne natolik vysoké úrovně, že existují závažné důvody domnívat se, že by civilista byl v případě vrácení do dotyčné země nebo případně regionu vystaven – z pouhého důvodu své přítomnosti na území této země nebo regionu – reálnému nebezpečí uvedeného ohrožení“ (bod 43 rozsudku ve věci *Elgafaji*). Druhá možnost nastane tedy tehdy, kdy sice ozbrojený konflikt nelze klasifikovat jako „totální konflikt“, nicméně žadatel je schopen prokázat dostatečnou míru individualizace jemu hrozícího svévolného (nerozlišujícího) násilí. Jinak řečeno, v případě totálního konfliktu hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území této země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. V případě konfliktu nemajícího charakter totálního konfliktu pak musí žadatel prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým hrozbám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on (v podrobnostech viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 28/2008 – 68).
29. Pokud jde o povahu konfliktu, který nyní probíhá na Ukrajině, dle názoru krajského soudu jej nelze hodnotit jako „totální konflikt“ ve výše uvedeném smyslu. Ze zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným je zřejmé, že zhoršená bezpečnostní situace přetrvává pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, tedy na jihovýchodě země, situace na západě a ve středu země je klidná a stabilní. Také Nejvyšší správní soud k bezpečnostní situaci na Ukrajině opakovaně uvedl, že „na Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá“ (viz usnesení ze dne 15. 1. 2015 č. j. 7 Azs 265/2014 – 17, obdobně usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 – 26; ke shodným závěrům Nejvyšší správní soud dochází i v celé řadě novějších rozhodnutí).
30. Nicméně s ohledem na skutečnost, že ozbrojený konflikt probíhá právě v regionu, ve kterém žalobce pobýval před svým příchodem do České republiky (v Doněcké oblasti), je nutné posoudit, zda žalobce může nalézt účinnou ochranu v jiné části země. Možnost „vnitřní ochrany“ (někdy se také hovoří o „vnitřním útěku“ nebo „vnitřním přesídlení“) je upravena v § 2 odst. 7 zákona o azylu a v čl. 8 kvalifikační směrnice. Podle judikatury

Nejvyššího správního soudu je při posuzování možnosti vnitřní ochrany nezbytné zhodnotit především reálnost (faktickou i právní), přiměřenost, rozumnost a smysluplnost tohoto řešení. Je třeba se zabývat zejména její dostupností, celkovými poměry panujícími v zemi původu, osobními poměry žadatele (např. pohlaví, etnická příslušnost, rodinné vazby, zdravotní stav, věk a ekonomická situace), účinností vnitřní ochrany a postavením žadatele po jeho přesunu z hlediska respektování a zajištění základních lidských práv v místě vnitřní ochrany. Rovněž je třeba zvážit bezpečnost žadatele, a to jak při přesunu do cílové části země, tak po jeho přesídlení. Právě uvedené lze shrnout do následujících čtyř kritérií, které je třeba hodnotit při zvažování aplikace daného institutu: (1) zda je jiná část země pro žadatele dostupná; (2) zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě v původní oblasti; (3) zda žadateli nehrozí navrácení do původní oblasti; a (4) zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv (blíže viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 – 93, a ze dne 28. 7. 2009, č. j. 5 Azs 40/2009 – 74).

31. Žalovaný na základě shromážděných zpráv konstatoval, že možnosti stěhování v rámci Ukrajiny jsou standardní, vyjma oblastí, kde probíhají boje. Úřední omezení v tomto směru neexistují. Citoval údaje o počtu vnitřně vysídlených osob (dle jednoho zdroje 1,59 mil. osob, dle jiného zdroje více než 1,7 mil. osob) a popsal legislativu upravující postavení těchto osob. Vláda zaručuje sociální dávky osobám, které se zaregistrovaly jako vnitřně vysídlené, části těchto osob poskytuje i ubytování v kolektivních centrech, garantuje jim ochranu před diskriminací a před nuceným navrácením atd. Žalovaný připustil, že situace vnitřně přesídlených osob na Ukrajině je složitá a že tyto osoby se mohou setkávat s nejrůznějšími problémy (zejména v ekonomické a sociální oblasti). Zároveň mohou pociťovat určité napětí ze strany obyvatel jiných částí Ukrajiny právě kvůli tomu, že pochází z východní Ukrajiny. Není ale pravda, že by jim ukrajinská vláda neposkytovala žádnou pomoc. Podporu jim poskytuje také občanská společnost a nevládní a mezinárodní humanitární organizace. Ukrajinská vláda zároveň na jí kontrolovaném území dbá na ochranu a dodržování lidských práv a svobod vnitřně vysídlených osob. Žalobce je dospělou, plně svéprávnou, zdravou a praceschopnou osobou, proto není dle žalovaného důvod domnívat se, že by si nedokázal nalézt ubytování a zaměstnání mimo Doněckou oblast.
32. Krajský soud s uvedeným hodnocením souhlasí. O splnění prvních třech z výše citovaných kritérií podmiňujících aplikaci institutu vnitřní ochrany nelze mít žádných pochyb. Jiné části Ukrajiny jsou pro žalobce zcela jistě dostupné (ostatně při cestě do České republiky přes ně projížděl). Přesun do některé z těchto částí by byl účinnou ochranou před nebezpečím vážné újmy hrozícím v Doněcké oblasti, neboť ozbrojený konflikt se separatisty je omezen pouze na východní část Ukrajiny. Nucené navrácení do původní oblasti by žalobci podle všeho také nehrozilo.
33. Zbývá tedy posoudit čtvrté kritérium, tj. zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Jako pomocné vodítko pro posouzení tohoto kritéria si lze dle Nejvyššího správního soudu položit následující otázku: *„Může žadatel o azyl, s ohledem na celkové poměry v zemi původu, vést relativně normální život, aniž by čelil nepřiměřeným obtížím? Odpověď na tuto otázku je následující: Pokud ne, není rozumné očekávat, že se tam daná osoba přestěhuje.“* Nejvyšší správní soud dále poukázal na potřebu zhodnotit úroveň respektování lidských práv v zemi původu žadatele s tím, že „pokud

respektování základních lidských práv, a zejména nederogovatelných lidských práv, je (v cílové části země) zjevně problematické, pak vnitřní přesídlení nemůže být považováno za rozumnou (uskutečnitelnou) alternativu. To však neznamená, že zbavení (ztráta) jakéhokoli občanského, politického, sociálního či hospodářského lidského práva v cílové části země původu bude automaticky znamenat vyloučení možnosti vnitřního útěku či přesídlení. Z praktického hlediska je třeba zhodnotit, zda-li práva, která nebudou respektována nebo chráněna jsou pro žadatele natolik zásadní, že zbavení těchto práv je natolik závažné, aby nebylo možné cílovou část země původu považovat za rozumnou alternativu“ (rozsudek č. j. 4 Azs 99/2007 – 93).

34. Krajský soud po prostudování zpráv o zemi původu shromážděných žalovaným konstatuje, že vnitřně přesídlené osoby se na Ukrajině potýkají s určitými potížemi, například při hledání ubytování či zaměstnání. Tyto potíže však dle názoru krajského soudu nejsou natolik zásadní, aby nebylo možné považovat přestěhování z Doněcké oblasti do jiné části Ukrajiny za rozumnou alternativu. Právě uvedené platí obzvláště v případě osob, které nemají žádné zvláštní potřeby (tak jak je tomu i u žalobce). Ukrajinská vláda a další subjekty (nevládní organizace, mezinárodní humanitární organizace) se snaží přesídleným osobám v rámci svých možností finančně i jinak pomáhat. Zároveň nic nesvědčí tomu, že by přesídlené osoby čelily ve zvýšené míře například fyzickému násilí, či jiným obdobným zásahům do nederogovatelných lidských práv. K poukazu žalobce na omezení vyplácení podpory některým vnitřně přesídleným osobám krajský soud uvádí, že opatření, kterými ukrajinská vláda bojuje proti zneužívání dávek určených osobám postiženým ozbrojeným konfliktem na východě země, považuje za legitimní. Ostatně také Nejvyšší správní soud dochází při hodnocení aktuální situace na Ukrajině k závěru o splnění podmínek pro aplikaci institutu vnitřní ochrany (viz např. usnesení ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 80/2018 – 40, a usnesení ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Azs 261/2018 – 38).
35. Závěr žalovaného není v rozporu se zprávami o zemi původu, jak namítá žalobce. Žalovaný nezamtluje problémy, kterým vnitřně přesídlené osoby musí na Ukrajině čelit. Pouze hodnotí tyto problémy jako méně závažné, než jak se jeví žalobci. Krajský soud se s hodnocením žalovaného ztotožňuje a opětovně připomíná, že podstatné je, jestli přesídlené osoby mají zajištěn alespoň minimální standard ochrany lidských práv. Určité nepohodlí, potíže, zásahy do hospodářských či sociálních práv atd. automaticky nevylučují možnost vnitřního přesídlení.
36. Krajský soud zároveň považuje skutkový stav zjištěný žalovaným za dostatečný. Žalovaný při hodnocení možnosti vnitřního přesídlení vycházel z informací zpracovaných Ministerstvem zahraničních věcí České republiky (informace ze dne 1. 8. 2014, ze dne 25. 7. 2016 a ze dne 11. 5. 2017), z informace zpracované žalovaným dne 24. 7. 2017 a nadepsané „Ukrajina – situace v zemi“ (dále jen „informace OAMP“), z již výše zmiňované zprávy MZV USA a ze zprávy o stavu lidských práv na Ukrajině Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 13. 6. 2017. Nutno dodat, že informace OAMP vychází z velkého množství dalších zpráv o zemi původu zpracovaných rozličnými subjekty (*Amnesty International, Freedom House, OFPRA, Human Rights Watch, Immigration and Refugee Board of Canada, Norwegian Refugee Council* a další). Požadavky na podklady pro rozhodnutí žalovaného se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, podle kterého musí být užité podklady (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené

z různých zdrojů, (4) transparentní a dohledatelné. Krajský soud je toho názoru, že podklady rozhodnutí, ze kterých žalovaný vycházel, tyto požadavky splňují.

37. Z uvedených důvodů krajský soud nepovažoval za nutné doplňovat dokazování o další zprávy, na které poukazyval žalobce. Skutečnosti, které dle žalobce plynou ze zprávy OFPRA a z článku *Lives across the frontline: internal displacement in a divided Ukraine*, navíc popisují také zprávy, z nichž vycházel žalovaný (pozastavení vyplácení dávek části vnitřně přesídlených osob atd.).
38. K poukazu žalobce na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2017, č. j. 33 Az 3/2016 – 34, krajský soud uvádí následující. Podle Krajského soudu v Brně byl skutkový stav, jak jej zjistil žalovaný v posuzovaném rozhodnutí, zkreslený, přičemž takto zjištěný skutkový stav neměl náležitou oporu ve správním spise. Zároveň ale Krajský soud v Brně nevyslovil jednoznačný závěr například v tom smyslu, že situace vnitřně přesídlených osob na Ukrajině je natolik špatná, že by z tohoto důvodu měla být udělena doplňková ochrana předmětnému žadateli o mezinárodní ochranu. Jinak řečeno, Krajský soud v Brně toliko zavázal žalovaného, aby danou věc posoudil znovu a lépe. V nyní posuzované věci ale není k takovému postupu důvod, jak plyne z výše podaného rozboru.

V. Závěr a náklady řízení

39. S ohledem na shora uvedené krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
40. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný náhradu nákladů nenárokoval a ze spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem nějaké náklady nad rámec běžné úřední činnosti vznikly.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 24. května 2019

Mgr. Tomáš Blažek v. r.
samosoudce